Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Asiantuntijalausunto **Ympäristövaliokunta 28.5.2024**
Aihe: UJ 119/2022 vp/Asiantuntijapyyntö
Mika Honkanen

Asia: Jatkokirjelmä direktiiviksi vesipuitedirektiivin, pohjavesidirektiivin ja ympäristönlaatunormidirektiivin muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto eduskunnan ympäristövaliokunnalle jatkokirjelmästä direktiiviksi vesipuitedirektiivin, pohjavesidirektiivin ja ympäristönlaatunormidirektiivin muuttamisesta. Tavoitteena on saavuttaa ehdotuksesta neuvoston yleisnäkemys kesäkuussa 2024. Valtioneuvosto täydentää aikaisempia kantojaan osallistuakseen direktiiviehdotuksen jatkokäsittelyyn. Uusina ehdotuksina puheenjohtaja on sisällyttänyt kompromissitekstiin vesien tilan heikentämisen määritelmän sekä siihen liittyvät tietyt joustot ja vesien tilan indikaattorit.

Työ- ja elinkeinoministeriö korostaa vakaan, ennakoitavan ja kansainvälisesti kilpailukykyisen investointiympäristön merkitystä. On tärkeää huolehtia, että tulevat poikkeamista koskevat säännökset mahdollistavat sellaisten yhteiskunnallisesti hyödyllisten hankkeiden toteuttamisen, jotka eivät ilman poikkeamista täyttäisi lupaedellytyksiä. Tällaisia ovat erityisesti Euroopan kilpailukykyä, vihreää siirtymää ja kriittisten mineraalien saatavuutta edistävät hankkeet. Lisäksi lupamenettelyiden on oltava toiminnanharjoittajille mahdollisimman kevyitä ja lupaselvitysten kustannusten kohtuullisia.

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan puheenjohtajan kompromissitekstissä esitetyt muutokset vastaavat pääosin Suomen neuvotteluille asettamia tavoitteita. Uusissa ehdotuksissa tärkeää on, että tilapäisen heikkenemisen salliminen mahdollistaisi rakentamisen aikaisen vesien tilaan kohdistuvan heikkenemisen. Tämä voi koskea esim. tuulivoiman rakentamista. Lisäksi olennaista on mahdollisuus joustoon siirrettäessä vettä vesimuodostumasta toiseen. Tätä on mahdollista hyödyntää esim. pumppuvoimaloissa. Lisäksi ministeriö näkee kannatettavana ehdotettujen indikaattorien vapaaehtoisen käytön vesien tilan kehittymisen kuvaamisessa. Tämän pitää koskea myös raportointia.